

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

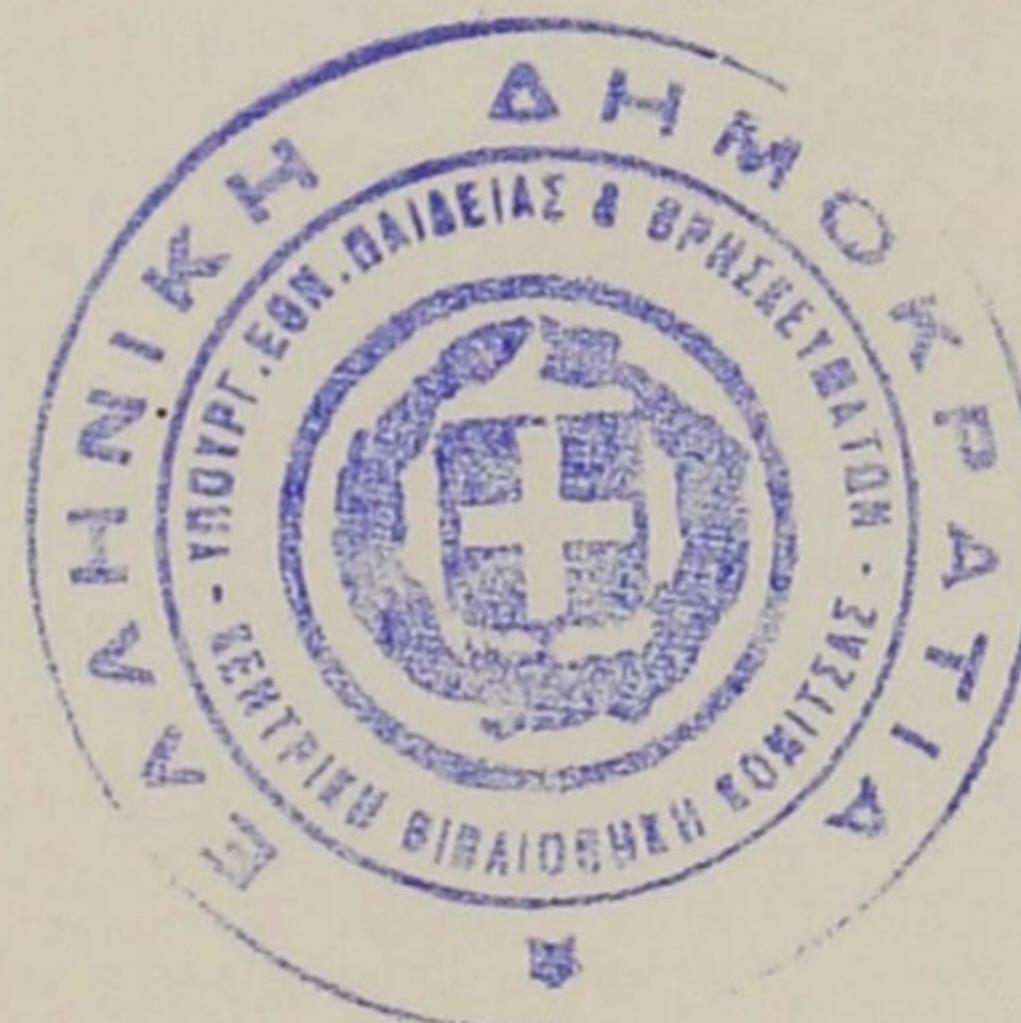
ΓΙΑΝΝΙΝΑ 1998

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	56749
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	11/2/2016
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ.	370.495 ΕΚΠ

Σωδ. ΕΚΠ: 9254

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΓΙΑΝΝΙΝΑ 1998

ΕΚΔΟΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Επιμέλεια: Γκορτζής Α., Καναβάκης Μ., Ντάφλης Ι.

ISBN: 960-85873-1-X

Στο Δήμαρχο της Κόνιτσας και σε ολόκληρο το Δημοτικό Συμβούλιο εκφράζουμε τις πιο θερμές ευχαριστίες μας για την επιχορήγηση της έκδοσης αυτού του βιβλίου, στο οποίο περιέχονται οι εισηγήσεις της ημερίδας στην Κόνιτσα με θεματικές ενότητες: α) Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και β) Το σχολείο μπροστά στις νέες προκλήσεις.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χαιρετισμός
του Δημάρχου Κόνιτσας
κ. Προδρόμου Χατζηφραϊμίδη

Κυρίες και κύριοι

Σας καλωσορίζω στην ακριτική Κόνιτσα με τη μεγάλη της ιστορική και εθνική σημασία. Εύχομαι σε όλους σας υγεία, χαρά και ευτυχία.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής ημερίδας με τις παρακάτω θεματικές ενότητες: α) Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και β) Το σχολείο μπροστά στις νέες προκλήσεις. Η αδιαχώρητη συμμετοχή στο συνεδριακό μας κέντρο φανερώνει την υπευθυνότητα των πολιτών μας, ξεπερνά κάθε προσδοκία και με συγκινεί βαθύτατα. Όπως και εσείς, έχω έντονους προβληματισμούς και ανησυχίες, γύρω απ' τις παγκόσμιες αλλαγές στην παραγωγή και χρήση της γνώσης.

Στο κατώφλι του 21ου αιώνα έχουμε να αντιμετωπίσουμε πολύπλοκα και μεγάλα προβλήματα. Ένα από τα σπουδαιότερα είναι η αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Στην εποχή μάθησης, που διαμορφώνεται, απαιτείται μια εκπαιδευτική βάση ικανή, όχι μόνο να ανταποκριθεί στον εθνικό μας χώρο, αλλά και να δημιουργήσει ισχυρά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Όπως γνωρίζουμε, υπάρχει πολιτική βούληση και σχεδιάζονται μεταρρυθμίσεις σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Δεν φτάνει όμως μόνο αυτό. Απαιτείται οπωσδήποτε η ενεργοποίηση, όχι μόνο των φορέων που εμπλέκονται στην επαίδευτική διαδικασία (εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς), αλλά και του κάθε Έλληνα πολίτη. Είναι καιρός για μια εκπαίδευση δημοκρατική, για μια εκπαίδευση με κοινωνική συνοχή, για μια εκπαίδευση ποιοτική και αποτελεσματική.

Σε μια τέτοια προσπάθεια εντάσσεται ασφαλώς και η οργάνωση της παρούσας ενημερωτικής ημερίδας. Ο ιστός και συνάμα το μοτίβο, γύρω από το οποίο διαφαίνεται είναι η κοινωνική και ανθρωπολογική δομή του φαινομένου της αγωγής. Είναι ένας ερευνητικός και επιστημονικός διάλογος σχετικά με τη σημερινή Ελληνική πραγματικότητα. Ερμηνεύονται αυτονόητα και ακατανόητα δρώμενα, αλλά κυρίως το "είναι" των αγώγιμου ανθρώπου, σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από ρευστότητα και

κρίση αξιών.

Την καταξίωση της ημερίδας την εγγυάται η παρουσία μάχιμων εκπαιδευτικών, οι οποίοι συνδυάζουν πανεπιστημιακή προσφορά και εμπειρία, συντελεσμένο παιδαγωγικό έργο, ερευνητική δράση στις επιμέρους θεματικές ενότητες και υπηρετούν την παιδεία, τόσο στην πατρίδα μας, όσο και στο εξωτερικό.

Δεν έχω καμία αμφιβολία, ότι μέσα από τις εργασίες της ημερίδας θα αποκρυπταλλωθούν αξιόλογα πορίσματα. Γι' αυτό το λόγο ευχίσκομαι στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω την ομόφωνη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου Κόνιτσας για την έκδοση όλων των εισηγήσεων με την επιμέλεια της οργανωτικής επιτροπής της ημερίδας (Γκορτζής Αλέξανδρος, Καναβάκης Μιχάλης, Ντάφλης Ιωάννης), την οποία και ευχαριστώ προκαταβολικά. Πιστεύω, ότι το χρήσιμο αυτό βιβλίο δεν θα εμπλουτίσει μόνο την υπάρχουσα βιβλιογραφία, αλλά θα αποτελέσει και μια σταθερή συνιστώσα στην προσπάθεια όλων μας, για να ανταποκριθούμε με επιτυχία στην πρόκληση για μια παιδεία με ισότιμη και ανοιχτή πρόσβαση σε όλους τους πολίτες, μια παιδεία χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς, μια παιδεία υψηλής ποιότητας.

Στους διοργανωτές, στους εισηγητές, στα πρόσωπα και στις υπηρεσίες, αλλά σε όλους εσάς που συμμετέχετε, εκφράζω θερμές Ευχαριστίες.

Εύχομαι ευόδωση των εργασιών της σημερινής ημερίδας, γόνιμη και εποικοδομητική συζήτηση, δημιουργικά συμπεράσματα και καλή επιτυχία στο έργο σας.

Η επιλογή της ακριτικής Κόνιτσας για την πραγματοποίηση συχνών και ποικίλλου ενδιαφέροντος, πολιτιστικών, μορφωτικών, κοινωνικών, οικολογικών εκδηλώσεων, υποδηλώνει σε πανελλήνια και παγκόσμια κλίμακα, την αναγνώριση “εν δυνάμει και εξελίξει” υπάρχοντος βάθρου αξιών, ιδανικών, προσδοκιών, ανησυχιών και επιδιώξεων του Κονιτσιώτικου λαού. Επιβεβαιώνει την ύπαρξη ευρύτατου πεδίου συνειδητών απόδεκτών, ικανών να αξιοποιήσουν και να εφαρμόσουν στην πράξη όλα τα παρεχόμενα ερεθίσματα των πνευματικών αυτών πανδαισιών και παράλληλα να τα αναγάγουν σε συνεχώς διευρυνόμενες ποσοτικά και ποιοτικά σφαίρες πνευματικών αναζητήσεων, συνδυάζοντάς τα με την προϋπάρχουσα πλούσια αποθεματική στον τομέα αυτόν, δραστηριότητα της πόλης μας, η οποία ήταν πάντα παρουσα και πρωτοστατούσε ανέκαθεν σε τέτοιες εκδηλώσεις.

Ευχαριστώ

*Χαιρετισμός του Προέδρου Συλλόγου
Δασκάλων και Νηπιαγωγών Κόνιτσας
κ. Ιωάννη Ντάφλη*

*Σεβασμιώτατε
Κύριε Δήμαρχε
Κυρίες και Κύριοι*

Η ημερίδα αυτή με θέμα:

Το Σχολείο μπροστά στις νέες προκλήσεις και η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οργανώθηκε από τους φορείς της Κόνιτσας και το Σύλλογο Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, για να μας μεταφέρουν οι Πανεπιστημιακοί μας Δάσκαλοι, την πολύτιμη εμπειρία τους, τις δημιουργικές ιδέες τους, τις έγκυρες απόψεις τους για την πορεία της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και γενικότερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι για να βελτιώσουμε τη σημερινή σχολική πραγματικότητα, να προλάβουμε τη σημερινή σχολική αποτυχία, τη στείρωση και μηχανική απομνημόνευση, πρέπει να παρέμβουμε έγκαιρα, να αξιοποιήσουμε σωστά τις δεξιότητες, τις δυνατότητες και τις γνώσεις των παιδιών, να τους δώσουμε ίσες ευκαιρίες με τα άλλα παιδιά των Ευρωπαϊκών κρατών και να βοηθήσουμε να μετατραπεί η σχολική τάξη σε εργαστήρι πειραματισμού, χώρο ζωής και δημιουργίας.

Ζούμε σε μια κοινωνία που προσδιορίζεται από την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, την έκρηξη της γνώσης και της πληροφορικής.

Οι πολλές δυνατότητες συλλογής πληροφοριών από τα ηλεκτρονικά μέσα και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης φαίνεται ότι δημιουργούν πολλά προβλήματα στις σχέσεις γονέων, δασκάλων και νέων.

Πολλά πράγματα παρουσιάζονται από τα μέσα παραπομένα. Οι φορείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας επωμίζονται νέες ευθύνες. Απαιτούνται βαθιές τομές στην οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος και πρέπει να ανταποκρίνονται στα σύγχρονα κοινωνικά, πολιτιστικά και εκπαιδευτικά δεδομένα. Για να διασφαλίσουμε την παιδαγωγική ελευθερία και αυτονομία πρέπει να α-

ποβάλλουμε τις αντιεκπαιδευτικές και αναχρονιστικές ρυθμίσεις και να προχωρήσουμε στην προώθηση και υλοποίηση βασικών εκπαιδευτικών στόχων και θεσμών.

Επιβάλλεται μια σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ των γενεών.

Πρέπει να ερευνήσουμε:

Ποιά σχέση θα διαμορφωθεί στο μέλλον μεταξύ γονέων, δασκάλων και παιδιών;

Πώς θα πείσουμε τα παιδιά να δεχθούν τις αξίες και τους κανόνες των μεγαλυτέρων;

Πώς θα εντοπίσουμε τα ιδιαίτερα προβλήματα των νέων, θα τα κατανοήσουμε, θα συννενοηθούμε και θα συνδιαμορφώσουμε, χωρίς αυθαιρεσίες, αυταρχισμούς και καταπιέσεις, το παρόν και το Μέλλον;

Πώς θα φτάσουμε σε ένα δημοκρατικό σχολείο ανοιχτό στην Κοινωνία και τη ζωή;

Πώς θα απομακρύνουμε τους νέους από ορισμένες κακές συνήθειες (ποτό, ναρκωτικά κτλ.) και με το Φως της Παιδείας θα τους οδηγήσουμε σε νέους δρόμους;

Αυτών των προβλημάτων την προσέγγιση και όποιων είναι δυνατόν τη λύση, καλούμεθα να δώσουμε σήμερα με τις τοποθετήσεις των συνέδρων και τη διαλογική συζήτηση που θα ακολουθήσει.

Τα Πορίσματα της ημερίδας θα πρέπει να αξιολογηθούν από τους εκπαιδευτικούς και να εφαρμοστούν οι καινούργιες προοπτικές στην πράξη, διότι η ανανέωση γνώσεων και μεθόδων ανά τακτά χρονικά διαστήματα είναι απαραίτητη.

Η Ακριτική Κόνιτσα έχει παράδοση στην εκπαίδευση. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας και αρκετά προ του 1700, όπως μας πληροφορεί ο Μελέτιος ο Γεωγράφος, λειτουργούσε επίσημη Σχολή στην Άνω Κόνιτσα. Αυτή την παράδοση και αυτή την πρωτοπορία οφείλουμε να συνεχίσουμε.

Καλή επιτυχία στις εργασίες της ημερίδας.

Ευχαριστώ

Χαιρετισμός Στέφανου Κωλέττα

Προϊσταμένου Πρωτοβάθμιας Εκπ/σης Νομού Ιωαννίνων
(Ζου Γραφείου)

Μια ακόμη πνευματική πανδαισία για την ακριτική Κόνιτσα η σημερινή μας σύναξη στον πάντα φιλόξενο και πρωτοποριακό για παρόμοιου είδους εκδηλώσεις χώρο του Δημαρχιακού της μεγάρου.

Πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, τοπικές αρχές, εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, κληρικοί, επώνυμοι και απλοί άνθρωποι του Κονιτσιώτικου λαού και των περιχώρων, με ανησυχίες και οράματα, με προσδοκίες για ένα καλύτερο αύριο, θα διαθέσουμε τη σημερινή ημέρα για έναν έντονο προβληματισμό απέναντι στις σύγχρονες εκπαιδευτικές προκλήσεις -οφειλόμενο χρέος και καθήκον όλων προς τη νεολαία μας.

Οι ορίζοντες της τρίτης μ.Χ. χιλιετίας είναι πλέον ορατοί και σε καμιά περίπτωση η έλευσή της δεν πρέπει να μας βρεί ανέτομους. Οι εκπαιδευτικές προκλήσεις, σε μια εποχή που διακρίνεται για την ταχύτητα των εναλλαγών και των εξελίξεων, το εύρος και το βάθος ή την εξειδίκευση της επιστημονικής γνώσης, είναι πολλές και ποικίλες.

Η νέα τεχνολογία, η διεθνοποιημένη πλέον παραγωγή και κατανάλωση, οι σε παγκόσμια κλίμακα μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές, ο καθημερινά διευρυνόμενος διεθνής ανταγωνισμός, δημιουργούν την ανάγκη εξεύρεσης νέων δομών, συνθηκών και προοπτικών για την κοινωνία του 2001.

Οι γνώμες και οι προτάσεις των ειδημόνων, που θ' ακουστούν και θα συζητηθούν σήμερα στο χώρο αυτόν, θα συμβάλουν θετικά προς την κατεύθυνση αυτή και θα θίξουν ασφαλώς ολόκληρο το φάσμα της πρόσβασης των νέων μας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και το ρόλο του σύγχρονου σχολείου μπροστά στις νέες προκλήσεις, που καλείται ν' αντιμετωπίσει, ώστε να διαμορφώσει τους αυριανούς πολίτες με ανοιχτούς ορίζοντες, με σεβασμό στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των κοινωνικών ομάδων και πάντα μέσα στα πλαίσια της λεγόμενης ανθρωπιστικής παιδείας.

Ως προϊστάμενος του Ζου Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του

Νομού Ιωαννίνων, στο οποίο υπάγεται εκπαιδευτικά και η πόλη της Κόνιτσας, χαιρετίζω το σημερινό εκπαιδευτικό “συμπόσιο” κι ας μου επιτρέψει ο Δήμαρχος της πόλης κ. Χατζηεφραιμίδης Πρόδρομος να του εκφράσω τα πιο θερμά συγχαρητήρια για το συνεχές επί των εκπαιδευτικών θεμάτων -πέραν των άλλων- ενδιαφέρον του, για το πλήθος και την ποιότητα των τόσων συνεδρίων, σεμιναρίων, ημερίδων κ.λπ. τα οποία τόσο συχνά και σε τόση μεγάλη εμβέλεια, χωρίς φειδώ, διοργανώνει ή φιλοξενεί, αναλαμβάνοντας πάντα και τα “θεωρικά”.

Καλή επιτυχία

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αλέξανδρος Ε. Γκορτζής
σχολικός σύμβουλος 6ης περιφέρειας Νομού Ιωαννίνων.

Κυρίες και κύριοι,

Η σημερινή εποχή είναι εποχή της μάθησης και της γνώσης. Είναι κατάσταση έκρηξης σε μεθόδους και σε μέσα εργασίας. Η ζωή κατευθύνεται σε ανοικτούς ορίζοντες. Το χθες ξεπερνιέται από το σήμερα. Η γνώση μεταβάλλεται πολύ γρήγορα και δεν γνωρίζει σύνορα. Η εκπαίδευση είναι κατ' εξοχή κοινωνικό αγαθό. Η παιδεία είναι αδιαπραγμάτευτη κοινωνική αξία πρώτης σημασίας. Τα θέματά της έχουν άμεση σχέση με την ίδια την υπόσταση του έθνους μας.

Στην σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα παρουσιάζονται προβλήματα σοβαρά όπως: γραφειοκρατικοί μηχανισμοί, ακαμψία των προγραμμάτων σπουδών, έξαρση της οικονομικής αιμορραγίας και της παραπαιδείας, διαρθρωτική ανεργία κ.ά. Το εκπαιδευτικό σύστημα δε συμβαδίζει με τη σύγχρονη οικονομία και οι επαγγελματικές εναλλαγές δεν υποστηρίζονται καθόλου. Στη μαθησιακή διαδικασία κυριαρχεί η αποστήθιση. Η αναλυτικο-συνθετική ικανότητα, η κριτικοινωνική κατεύθυνση και η δημιουργικότητα ακρωτηριάζονται. Η απομνημόνευση ακυρώνει το μορφωτικό και παιδαγωγικό ρόλο του σχολείου, το οποίο λόγω της οικονομικής ασφυξίας και της θεσμικής απραξίας, διαβρώνεται όλο και περισσότερο από τις ανάγκες της αγοράς. Το Λύκειο παρακμάζει. Έχει χάσει την αυτονομία του, είναι ανεπαρκές, και εμφανίζει σοβαρά προβλήματα. Τα μαθήματα γενικής ωφελιμότητας εγκατα-

λείπονται και θυσιάζονται στο βωμό των γενικών εξετάσεων. Τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ασφυκτιούν, μέσα σε ένα πλαίσιο γραφειοκρατικό - πελατειακό, αδυνατώντας να αντιμετωπίσουν τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Οι ψυχές ξεπουλιώνται για μια θέση στον δημόσιο τομέα.

Οπωσδήποτε γίνονται προσπάθειες καλύτερης χρηματοδότησης, ποιοτικής και ποσοτικής αναβάθμισης της παρεχόμενης εκπαίδευσης στα παιδιά του λαού μας. Στο ολοήμερο σχολείο αξιολογούνται στρατηγικές δημιουργικής απασχόλησης με στόχο την ελεύθερη έκφραση και δημιουργία, αλλά και τη διευκόλυνση των γονέων για ισότιμη διεκδίκηση του δικαιώματος της εργασίας. Η εμψύχωση των εκπαιδευτικών στρέφεται και σε άλλες διαστάσεις (περιβάλλον, αγωγή υγείας, αισθητική αγωγή κ.ά.) της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η χαρά και το διαφέρον για μάθηση θεμελιώνουν την αυτομόρφωση και την αυτοεκπαίδευση. Στα μέλη της Ευρωπαϊκής κοινότητας αναφέρονται δίκτυα αμοιβαίας ανταλλαγής της γνώσης και διαγράφονται κοινοί δείκτες ενιαίας εκπαιδευτικής πολιτικής. Εφαρμόζονται δοκιμαστικά και επικουρικά προγράμματα. Καθιερώνονται δελτία διαπολιτιστικής εκπαίδευσης και επιδιώκεται η δημιουργία Ευρωπαϊκού σχολείου. Καινοτομίες και θεσμοί ανοίγουν καινούριες προοπτικές και καλλιεργούνται κοινές στάσεις και αξίες.

Ταυτόχρονα προβάλλει επιτακτικά, η ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης του Λυκείου σε ενιαίο τύπο (απαραίτητο στοιχείο αυθυπαρξίας) με περιεχόμενο ουσιαστικό (αυτόνομη βαθμίδα γενικής μόρφωσης και παιδείας), και η προσαρμογή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις σύχρονες απαιτήσεις και στην αναζήτηση μιας διαρκώς μεταβαλλόμενης αγιοράς εργασίας. Είναι καιρός για μια εκπαίδευση με δημοκρατικές δομές, ικανή να παρέχει στα πρόσωπα και στους λαούς κάθε δυνατότητα για διερεύνηση, επικοινωνία, έκφραση, δημιουργία, αλλά και να εξασφαλίζει ευτυχία και ζωή χωρίς φόβο, μίσος και ενοχή. Το Ευρωπαϊκό κλίμα και το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο απαιτούν ανώτερη και ποιοτικά καλύτερη εκπαίδευση, αλλά και τη θωράκιση ανταγωνιστικής θέσης στο άτομο - πρόσωπο.

Πρόσφατες ρυθμίσεις και εξαγγελίες προβάλλουν την αναγκαιότητα ενός ποιοτικά αναβαθμισμένου εκπαιδευτικού συστήματος. Επιχειρείται αναμόρφωση και ποιοτική αναβάθμιση του περιεχομένου της εκπαίδευσης και των βιβλίων, λήψη συναφών μέτρων (τρόπος λειτουργίας σχολικών μονάδων, νέο εξεταστικό σύστημα, σχέση όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης κ.ά.), που θα συντελέσουν στην καλύτερη και αποδοτικότερη λειτουργία του σχολείου, αλλά και θα ανταποκρίνονται στις σημερινές και αυριανές ανάγκες της Ελληνικής κοινωνίας. Υλοποιούνται ρυθμίσεις που αφορούν την ενισχυτική διδασκαλία, τη μειονοτική και διαπολιτισμική εκπαίδευση, την ειδική και την ξενόγλωσση, την αντιμετώπιση ειδικών κοινωνικών ομάδων με μαθησιακές δυσκολίες, δομές επιμόρφωσης και συνεχούς κατάρτισης. Οριοθετούνται και νούριοι θεσμοί όπως: χορήγηση εθνικού απολυτηρίου, ενιαίο εθνικό πλαίσιο προγράμματος σπουδών, ελεύθεροι κύκλοι σπουδών, διατυμπατική και διαπανεπιστημιακή συνεργασία, ανοικτό πανεπιστήμιο, πανεπιστημιακές διδασκαλίες από ραδιοφώνου και τηλεόρασης, σχολείο κοινωνικής απελευθέρωσης κ.ά.

Χρειάζεται σημαντική αναμόρφωση, σημαντικές καινοτομίες, ριζικές αλλαγές και δραστικά μέτρα. Εκσυγχρονισμός του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και σωστή δόμηση σε πυραμίδα με ευρεία βάση (αύξηση ειδικοτήτων, παρέδρων κ.ά.) και οπωσδήποτε διερεύνηση και στο χώρο της ανώτατης παιδείας. Είναι καιρός να πάψει η προσχολική αγωγή να είναι ο φτωχός συγγενής της εκπαίδευσης. Ο τόπος, η εκπαίδευση και η κοινωνία απαιτούν αναγεννημένο νηπιαγωγείο και γενίκευση της προσχολικής εκπαίδευσης. Πραγματική αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που αποτελεί τα θεμέλια της σημερινής εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σχολείο ολοήμερο και σε πρωϊνή βάρδια. Καθιέρωση ενδεκάχρονου εκπαιδευτικού προγράμματος (Νηπιαγωγείο | Δημοτικό | Γυμνάσιο) με θεσμοθετημένη δίχρονη προσχολική αγωγή. Εσωτερική μεταρρύθμιση στους στόχους, στο περιεχόμενο, στα μέσα, στη σύνδεση με την κουλτούρα και τον πολιτισμό. Αποκέντρωση με τη λογική της εμπιστοσύνης στον εκπαιδευτικό. Να μπορεί έξω από τα στενά και ασφυκτι-

κά πλαίσια ενός προκαθορισμένου Αναλυτικού προγράμματος, που καθορίζεται μακριά από τις πραγματικές πολλές φορές ανάγκες, τις δικές του και του ίδιου του μαθητή, να διαμορφώνει με πρωτοβουλία τη δημιουργική σκέψη, τη δική του προσέγγιση στη διδασκαλία, στην παιδαγωγική και στη χρήση διδακτικών υλικών. Απεγκλωβισμός του εκπαιδευτικού από την κατανάλωση τυποποιημένων προϊόντων, από αποφάσεις που πάρθηκαν από άλλους. Επέκταση των ευκαιριών για εκπαίδευση, ώστε όλοι ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν στο μέγιστο βαθμό τις λανθάνουσες ικανότητές τους. Ένα σχολείο που να βοηθάει τον άνθρωπο, να ολοκληρωθεί κατά το “γέννοιο οίος έσει μαθών”. Η σύνδεσή του με την κοινότητα (καθημερινά προβλήματα - ανάγκες - ανθρώπινες σχέσεις) και τους διάφορους πολιτιστικούς φορείς αποτελεί επιλογή για τη σωστή λύση των προβλημάτων της εκπαίδευσης.

Δεν παραγνωρίζω, ότι η εποχή μας έχει πολλά προβλήματα (αταξία, αποπροσανατολισμό, επαγγελματική αβεβαιότητα, διαφωνίες για κοινωνικές και ηθικές αξίες, αχαλίνωτο καταναλωτισμό, θεοποίηση του χρήματος κ.ά.) και διέρχεται μια βαθειά και μεγάλη κρίση. Η πλειοψηφία των νέων αντιστέκεται. Αισιοδοξεί, αγωνίζεται. Στοχεύει στην αυτονομία, στην τιμιότητα, στην αξιοπρέπεια, στην αξιοκρατία. Η βουλή των εφήβων το εγγυάται. Ο επαναπροσδιορισμός των κοινωνικών και ηθικών αξιών και η στάση μας απέναντι στον πολιτισμό και στη λαϊκή μας παράδοση, είναι προϋπόθεση, για να αντισταθούμε στην εισβολή ξένων προτύπων, τα οποία απειλούν το λαό μας με αλλοτρίωση.

Πιστεύω και εγώ, ότι ο χαρακτήρας της παιδείας είναι ανθρωπιστικός και κοινωνικός. Είναι δηλαδή αυτοσκοπός για τον άνθρωπο, αλλά και υπηρετεί τον εθνικό στόχο για μια αυτοδύναμη εθνική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Η εκπαίδευση συνδέεται με την κοινωνία, την παραγωγή και την οικονομία. Κεντρικός στόχος της είναι η διαπαιδαγώγηση υπεύθυνων και αυτόνομων πολιτών με δημιουργική προσωπικότητα και ικανότητα ενεργητικής συμμετοχής στην κοινωνική και πολιτική ζωή αλλά και η διαμόρφωση νέων κοινωνικών, και πολιτιστικών α-

ξιών που θα καλύπτουν τις έννοιες: διαφωτισμός, πολιτική και κοινωνική συνείδηση, αλληλεγγύη, ειρήνη, φιλία των λαών. Το σχολείο αποτελεί αναντικατάστατο θεσμό, αλλά χρειάζεται ουσιαστική μεταρρύθμιση και στο σύστημα γνώσεων και αξιών (αντικείμενο μάθησης) και στην κοινωνικοποίηση του μαθητή, και στην εκπαιδευτική ισότητα και στην εσωτερική λειτουργία (τρόπος διδασκαλίας) και στις σχέσεις διδάσκοντος και διδασκομένου και σε άλλα. Χρειάζεται ανατροπή του προτύπου του ατομικισμού, μεθοδολογική υποστήριξη διαδικασιών ομαδικής δράσης και αναζήτησης (ομαδοκεντρική διδασκαλία κ.ά.). Κυριαρχία στα μέσα και όχι υποταγή. Η αξιολόγηση πρέπει να περικλείει τη δυναμική του μετασχηματισμού και της βελτίωσης, αλλά και να αποτελεί συστατικό στοιχείο της επανατροφοδότησης και τη διαμόρφωση εναλλακτικής πρότασης.

Είναι απαραίτητο όπως οι μεταρρυθμίσεις εξασφαλίζουν την ευρεία αποδοχή της ομάδος των διδασκόντων, των διδασκομένων, των γονέων και των κηδεμόνων. Και είναι γνωστό, ότι δεν πραγματοποιούνται, αν δεν τις υιοθετούν και δεν τις οικειοποιούν οι βασικοί λειτουργοί της εκπαίδευσης, δηλαδή οι εκπαιδευτικοί, οι ακρογωνιαίοι λίθοι κάθε εκπαιδευτικού συστήματος, οι στυλοβάτες της ελπίδας για το μέλλον της χώρας. Γι' αυτό δεν πρέπει να παραγνωρίζεται η ηθική και η κοινωνική καταξίωση των εκπαιδευτικών, η σύγχρονη βελτίωση της γνώσης και του βιοτικού τους επιπέδου, αλλά ούτε και η ενημέρωση του σχολείου, της οικογένειας και της κοινωνίας, οι συγκλίνουσες προσπάθειες και οι κινήσεις στον ίδιο στόχο.

Επισημαίνω ακόμη, ότι μπαίνουμε σε περιοχές του χρόνου, όπου η αγιορά θα απελευθερώνεται όλο και περισσότερο. Χρειάζεται να χειρίστούμε σωστά τις προκλήσεις, που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή ένωση, για να μη οδηγηθούμε στην επιδείνωση των κοινωνικών ανισοτήτων και των κοινωνικο-οικονομικών ρωγμών του κοινωνικο-οικονομικού διαχωρισμού. Επιπλέον κοινοί πόθοι και ερωτήματα αναφύονται και σφραγίζουν την ανθρώπινη πορεία μας.

Για όλους τους παραπάνω λόγους και σε συνεργασία με όλους τους

φορείς, που αναγράφονται στο Πρόγραμμά μας (Πρόσκληση), οργανώσαμε τη σημερινή ημερίδα, με τις παρακάτω θεματικές ενότητες: α) Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και β) Το σχολείο μπροστά στις νέες προκλήσεις.

Είμαι βέβαιος, πως οι εισηγητές μας, στοχαστές και ερμηνευτές, πανεπιστημιακοί δάσκαλοι με πανελλήνια ακτινοβολία και εμβέλεια στο εξωτερικό, με την παιδαγωγική τους ορμή και την καθαρότητα, με την συνεπή πορεία και την ανιδιοτελή κοινωνική προσφορά τους, με την ενεργό συμμετοχή τους στους αγώνες, τις ανησυχίες και τα προβλήματα του λαού, θα μας οδηγήσουν, όχι μόνο σε ορθές θέσεις, οι οποίες κατά τον Αισχύλο αποκτώνται και στα γεράματα (καλόν και γέροντι μανθάνειν σοφά) αλλά και σε θέσεις προοπτικής και στο όραμα μιας καλύτερης αυριανής κοινωνίας.

Ας βοηθήσουμε όλοι, ο καθένας από το δικό του μετεριζί, στη χάραξη νέων δρόμων μιας σωστής αναγέννησης, που θα μας φέρει κοντά στην Ελληνική εκπαίδευση του 2.000. Είναι καιρός για συνυπευθυνότητα και για ευθύνη απέναντι στο μαθητή και στην εκπαίδευση. Εύχομαι να σταθούμε όλοι με ευλάβεια γύρω από την Αγία τράπεζα του μέλλοντος των παιδιών μας.

Ευχαριστώ.

ΤΡΟΠΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μιχάλης Καναβάκης

Σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ ομάδας και μόρφωσης από τη σκοπιά της Κοινωνικής Παιδαγωγικής¹

Οι παρακάτω θέσεις της Κοινωνικής Παιδαγωγικής αναφορικά με τη σχέση που υπάρχει μεταξύ μίας ομάδας /κοινωνίας και του μορφωτικού επιπέδου των μελών της έχουν επηρεάσει το σκεπτικό της πρότασης που θα καταθέσουμε παρακάτω σχετικά με τον τρόπο εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στις ίδιες αυτές θέσεις υπάρχει και το αιτιολογικό αυτής μας της πρότασης.

Μία ανθρώπινη ομάδα και κατ' επέκταση μία ανθρώπινη κοινωνία προάγεται, κατά κύριο λόγο, ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο των μελών της, ανάλογα με τη συμμετοχή των μελών της στην προσφερόμενη από την ομάδα/ κοινωνία μόρφωση . Μόρφωση δηλ. και ομάδα/

1 Η παραπάνω εισήγηση έγινε στα πλαίσια της Ημερίδας που οργάνωσε ο "Σύλλογος του Διδακτικού Ερευνητικού Πρόσωπικου" του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στα Ιωάννινα στις 7 Δεκεμβρίου 1996 με τις θεματικές ενότητες:

- "Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση"
- "Ο ρόλος του Πανεπιστημίου".

κοινωνία βρίσκονται σε σχέση αλληλεπίδρασης, σε σχέση αλληλοεξάρτησης μεταξύ τους. Και αυτό, γιατί το σύνολο της μόρφωσης κάθε ατόμου εξαρτάται τελικά από τη σχέση του προς την ομάδα / κοινωνία στην οποία ανήκει κατά τον ίδιο καθοριστικό τρόπο, όπως και η μόρφωση του ατόμου επιδρά καθοριστικά κατ' αντίστροφη φορά στη διαμόρφωση της ομάδας / κοινωνίας.

Το σύνολο του περιεχομένου της μόρφωσης, που είναι χαρακτηριστική για τον άνθρωπο, όχι μόνο προέρχεται από την ομάδα/ κοινωνία, αλλά και επιστρέφει πίσω σ' αυτή μέσα από τις επιδράσεις του ατόμου στην ομάδα/ κοινωνία.

Κάθε είδους λειτουργικότητα που αποσκοπεί στη μόρφωση, δε συμβάλλει μόνο στην αναβάθμιση του ατόμου, αλλά τίθεται ταυτόχρονα στην υπηρεσία της ομάδας/κοινωνίας, παραλαμβάνει (η μόρφωση) από την ομάδα/ κοινωνία τα στοιχεία που την προσδιορίζουν και συμβάλλει με τη σειρά της στη διαμόρφωση και ανανέωση της ομάδας/ κοινωνίας.

Πέρα από τη σχέση αλληλεπίδρασης μόρφωσης και ομάδας/κοινωνίας, η μόρφωση διαδραματίζει και μια αυτόνομη λειτουργία μέσα στην ομάδα/κοινωνία, συντελεί στη δημιουργία της κοινωνίας με την έννοια ότι η συμμετοχή στα πνευματικά αγαθά και επιτεύγματα μπορεί να συνενώσει τα μέλη ενός λαού σε μια εσωτερική ενότητα.

Η μόρφωση δηλ. είναι η σπουδαιότερη δύναμη, συντελεστική της κοινωνίας.

Με βάση τα παραπάνω θα προσπαθήσουμε να διατυπώσουμε τις απόψεις μας σχετικά με τον τρόπο εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η καθολικότητα του πόθου των Ελλήνων για μόρφωση των παιδιών τους δημιουργεί κατά την άποψή μας, θέμα συνταγματικότητας των εισαγωγικών εξετάσεων στα Α.Ε.Ι/ Τ.Ε.Ι. Η παιδεία κατά το Σύνταγμα έχει ως σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνειδήσεως και τη διάπλαση αυτών ως ελευθέρων και υπευθύνων πολιτών (Άρθρο 16,

παραγρ. 2). Επειδή κατά την άποψή μας όλα τα παραπάνω δεν μπορούν να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια της "υποχρεωτικής φοιτήσεως" ακόμα και αν αυτή "δεν δύναται" να είναι ολιγότερη των "εννέα" ετών (Άρθρο 16, παραγρ. 3) γι' αυτό και η δυνατότητα μόρφωσης όλων των Ελλήνων πρέπει να επεκτείνεται όχι μόνο στο Λύκειο, αλλά και στα Α.Ε.Ι / Τ.Ε.Ι. Εφ' όσον η πνευματική ανάπτυξη του ανθρώπου διαρκεί πέραν του 18ου έτους της ηλικίας του είναι δυνατόν να ανακόψει κανείς στο 18ο έτος, πολύ δε περισσότερο νωρίτερα, το βασικότερο συντελεστή ανάπτυξης της ανθρώπινης προσωπικότητας, δεδομένου μάλιστα ότι η διαδικασία αυτή είναι κατά πολύ πιο χρονοβόρα και πολυδιάστατη από ότι η σωματική διάπλαση του ανθρώπου; Το πόσο μεγάλης σημασίας για τον άνθρωπο είναι η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του καταφαίνεται και από το γεγονός ότι η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, 10 Δεκεμβρίου 1948, τονίζει με έμφαση ότι: "Η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας..." (άρθρο 26, παραγρ. 2).

Η Σύμβαση κατά των Διακρίσεων στην εκπαίδευση (Unesco), 14 Δεκεμβρίου 1960, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 22-5-1962, αποδέχεται αυτολεξί τη θέση της Οικουμενικής Διακήρυξης στο σημείο αυτό (άρθρο 5, παραγρ. 1α).

Η εκπαίδευση, το υπαριθμόν ενα κοινωνικό πρόβλημα στην Ελλάδα, πρέπει να αντιμετωπιστεί και να λυθεί με κοινή συναίνεση όλων των εμπλεκομένων και ενδιαφερομένων μελών. **Το πρώτο και σημαντικό βήμα που πρέπει να επιτευχθεί, είναι η διάκριση μεταξύ μόρφωσης και επαγγέλματος.** Η διάκριση αυτή βασίζεται στο επόμενο σκεπτικό. Όπως πρέπει να αναγνωρίζεται στον κάθε άνθρωπο το αναφέρετο δικαίωμα να αποκτήσει τη μόρφωση που για τον α' ή β' λόγο τον ενδιαφέρει, έτσι πρέπει να αναγνωρίζεται και στο κράτος, την κοινωνία το δικαίωμα να ορίζει τον αριθμό των ατόμων που θα κληθούν να προσφέρουν τις εξειδικευμένες γνώσεις τους προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες εργασίας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, καθώς και τα κριτήρια πρόσβασης στον κύκλο εκείνο των σπουδών που θα

προετοιμάζει το απαιτούμενο εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό.

Την εξασφάλιση της βασικής πανεπιστημιακής μόρφωσης για κάθε ενδιαφερόμενο και την προετοιμασία του εξειδικευμένου δυναμικού, εγγυάται η καθιέρωση δύο κύκλων σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Α' Κύκλος σπουδών: Βασική πανεπιστημιακή μόρφωση

Διάρκεια του πρώτου κύκλου 3 χρόνια.

Στον κάθε απόφοιτο παρέχεται η δυνατότητα εγγραφής στη Σχολή / στο Τμήμα της προτίμησής του στα Α.Ε.Ι. /Τ.Ε.Ι. Κατά τη διάρκεια της τριετούς αυτής φοίτησης παρέχεται θεωρητική κυρίως μόρφωση. Στα πλαίσια των εισαγωγικών, κατά κανόνα ,μαθημάτων θα παρέχεται όχι μόνο η σχετική επιστημονική γνώση, αλλά και μια συγκριτική γνώση σε σχέση με το ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επιστημονικό. Γίγνεσθαι επί του συγκεκριμένου αντικειμένου.

Η διδασκαλία μπορεί άνετα να εξασφαλιστεί, σε πρώτη φάση, με την πρόσληψη έκτακτου επιστημονικού διδακτικού προσωπικού μέχρι να γίνουν διορισμοί μέσα από τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό υπάρχει ικανός αριθμός επιστημόνων που θα μπορούσαν να καλύψουν τις διδακτικές ανάγκες που θα προκύψουν.

Διαδικασία μόρφωσης

Οι φοιτητές θα εγγράφονται απόσκοπτα από εξάμηνο σε εξάμηνο. Μετά το πέρας του δου εξαμήνου οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το βασικό κύκλο μόρφωσης την οποία επέλεξαν, που σημαίνει ότι θα έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος δυνατότητας παραμονής σ' αυτόν τον κύκλο. Ο φοιτητής που επιθυμεί να αποκτήσει μία εισαγωγική πανεπιστημιακή μόρφωση σε περισσότερα από ένα αντικείμενα, μπορεί να αλλάξει σπουδές κατά την περίοδο του χειμερινού εξαμήνου.

Η συμμετοχή στις εξετάσεις του εκάστοτε εξαμήνου θα είναι προαιρετική. Μετά το πέρας του πρώτου κύκλου ο φοιτητής θα παίρνει μία βεβαίωση στην οποία θα εμφαίνονται διάφορα στοιχεία σχετικά με τη σχέση του φοιτητή με το Α.Ε.Ι. /Τ.Ε.Ι.

Η βεβαίωση αυτή δε θα προσδίδει κανένα απολύτως δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος που σχετίζεται με το επιστημονικό αντικείμενο της επιλογής του, ούτε και θα μπορεί να αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο σπουδών το οποίο μπορεί να χρησιμοποιήσει για τη συνέχιση σπουδών σε Α.Ε.Ι / Τ.Ε.Ι του εξωτερικού. **Η βεβαίωση αυτή θα έχει καθαρά προσωπικό χαρακτήρα.**

Η επιστημονική γνώση που αποκτά ο Έλληνας από τον α' κύκλο θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση της προσωπικής του μόρφωσης και θα χρησιμεύει κυρίως και πρωτίστως για την προσωπική του αυτοπραγμάτωση και αυτοεξυπηρέτηση.

Προτάσεις για την επίλυση του στεγαστικού προβλήματος τόσο για αίθουσες διδασκαλίας, όσο και για τη διαμονή των φοιτητών

Σε κάθε Πανεπιστημιούπολη υπάρχουν αίθουσες ή και άλλοι χώροι που μπορούν να ενοικιαστούν, να αναπαλαιωθούν ή να διαμορφωθούν σε αίθουσες διδασκαλίας. Για τη διαμονή των φοιτητών μπορεί να χρησιμοποιηθεί το σύνολο των κατοικιών της μείζονος περιοχής κάθε Πανεπιστημιούπολης. Με ένα καλά οργανωμένο σύστημα συγκοινωνίας θα μπορούσε να λυθεί το πρόβλημα διακίνησης των φοιτητών.

Στα πλαίσια της άσκησης κοινωνικής πολιτικής και προκειμένου να ενισχυθούν τα ακριτικά Πανεπιστήμια, το Κράτος οφείλει να λάβει περιοριστικά μέτρα στον αριθμό εγγραφής στα κεντρικά Πανεπιστήμια, Αθηνών, Θεσσαλονίκης ώστε να αποφευχθεί ο υπέρογκος συνωστισμός φοιτητών στα Πανεπιστήμια αυτά.

Β' Κύκλος Σπουδών: Επαγγελματική κατάρτιση μέσα από το συνδιασμό της εξειδικευμένης και της ανθρωπιστικής μόρφωσης

Όσοι φοιτητές επιθυμούν να συμμετάσχουν στο β' κύκλο πρέπει να συμμετέχουν στις εξετάσεις των εξαμήνων. Ο αριθμός των φοιτητών/τριών που θα παρακολουθούν το β' κύκλο θα προσδιορίζεται από το Κράτος και θα καθορίζεται από τις ανάγκες προσφοράς υπηρεσιών επιστημονικού και εξειδικευμένου προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα. Βασικό κριτήριο παρακολούθησης του β' κύκλου θα είναι η αριστεία στις εξετάσεις του δου εξαμήνου. Ο β' κύκλος θα διαρκεί επίσης τρία χρόνια. Το **πτυχίο θα αποτελεί το μόνο τεκμήριο εκπαίδευσης πανεπιστημιακού επιπέδου για την κατάληψη μίας θέσης στο δημόσιο τομέα ή την άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος.** Στο β' κύκλο εκτός από τα μαθήματα, εργαστήρια, πρακτικές ασκήσεις κ.ά που έχουν σχέση με το επιστημονικό αντικείμενο της προτίμησης του φοιτητή και προκειμένου να διασφαλιστεί η ανάπτυξη της "ανθρώπινης προσωπικότητας" θα διδάσκονται υποχρεωτικά Θρησκειολογία, Κοινωνιολογία, Φιλοσοφία και Ψυχολογία. **Η επιστημονική γνώση σχετικά με το επιλεγόμενο αντικείμενο θα συμβάλλει στην ενδελεχή επιστημονική κατάρτιση επί του συγκεκριμένου αντικειμένου, ενώ οι ανθρωπιστικές επιστήμες στην καλλιέργεια του προσωπικού ήθους του αυριανού επιστήμονα.**

Μέσα από το συνδιασμό των επιστημονικών γνώσεων ο επιστήμονας πρέπει να αποκτήσει μια τέτοια κατάρτιση η οποία θα του επιτρέψει να σταθεί με παρρησία στον ελλαδικό χώρο αλλά και θα τον καταστήσει ανταγωνιστικό στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια επιστημονική αρένα. Πέρα όμως από την επιστημονική κατάρτιση, και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, θα του καλλιεργήσει το αίσθημα της προσφοράς μέσω της επιστημονικής του γνώσης προς το συνάνθρωπό του και προς το κοινωνικό σύνολο. Ο επιστήμονας, αδιακρίτως ειδικότητας, πρέπει να αισθάνεται τον εαυτό του συντελεστή και υπηρέτη της κοινωνικής ευ-

ημερίας και ευτυχίας και σε καμιά περίπτωση δυνάστη και εκμεταλλευτή του συνανθρώπου του και κατ' επέκταση του κοινωνικού συνόλου.

Εξομοίωση των πτυχίων της Αλλοδαπής

Η καθιέρωση του β' κύκλου για το συγκεριμένο λόγο συνιστά την αναγνώριση των πτυχίων κατ' αντιστοιχία μαθημάτων. Αυτό σημαίνει ότι ο πτυχιούχος οποιουδήποτε Α.Ε.Ι./ Τ.Ε.Ι της Αλλοδαπής θα πρέπει να παρακολουθήσει όλα εκείνα τα μαθήματα που δε διδάχτηκε στο εξωτερικό που ανήκουν στο β' κύκλο και μάλιστα επιτυχώς. Η σπουδή επί των συγκεκριμένων μαθημάτων θα είναι ουσιαστική.

Η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου του ελληνικού λαού καθώς και η άρτια επιστημονική και κοινωνική κατάρτιση των επιστημόνων της χώρας μας θα συντελέσει στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και συνακόλουθα της ατομικής και κοινωνικής ευημερίας, προόδου και ευτυχίας, καθώς και στην εσωτερική συνοχή του λαού μας.

Σε τι στοχεύει η εκπαίδευση κατά βαθμίδα

- Με την υποχρεωτική βασική μόρφωση, 1-9 τάξεις, εξασφαλίζεται η καταπολέμηση του αναλφαβητισμού, η απελευθέρωση του ανθρώπου από την ανάγκη και την εξάρτηση καθώς και η εσωτερική συνοχή του λαού μέσα από τη συμμετοχή του σε μία κοινή μόρφωση - εκπαίδευση.

- Με τη Γενική Μόρφωση 10-12 τάξεις, εξασφαλίζεται μία πρώτη προσέγγιση του ανθρώπου με την εξειδικευμένη γνώση και παρέχεται η απαιτούμενη βοήθεια ώστε να μπορέσει ο νέος άνθρωπος να διαμορφώσει το δικό του τρόπο θεώρησης των πραγμάτων και της ζωής.

- Με τον α' κύκλο της Πανεπιστημιακής Μόρφωσης προσφέρεται στο φοιτητή η δυνατότητα της προσωπικής αντιπαράθεσης με την εξειδικευμένη γνώση και η δυνατότητα συμμετοχής του στην προαγωγή της.

- Ο β' κύκλος σπουδών αποσκοπεί στην παραπέρα εμβάθυνση, στην

εξειδικευμένη γνώση και στην προετοιμασία του νέου επιστήμονα για την άμεση συμμετοχή του στην αναπαραγωγή και στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης. Συμπληρούμενη η εξειδικευμένη γνώση με την ανθρωπιστική μόρφωση θα συμβάλλει στην εσωτερική συγκρότηση του ανθρώπου με την ελπίδα ότι ένας συγκροτημένος ανθρωπος θα αποβεί ενεργό, δημιουργικό και ωφέλιμο μέλος της κοινωνίας.